

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КЫЗЫЛОРДИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ ҚОРҚЫТ АТА

КОЖАКУЛЫ ОТЕУБАЙ

Кызылорда, 2025 г.

К читателю

Предлагаемый указатель в серии «Библиография ученых КГУ имени Коркыт Ата» посвящен доктору исторических наук, профессору, обладателю нагрудного знака «за заслуги в развитии науки РК», Отеубай Кожакулы.

В библиографии содержатся научные труды, сведения, характеризующие жизнь и деятельность ученого.

Указательный материал размещен в хронологическом порядке на казахском и русском языках.

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДОКТОРА ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК, ПРОФЕССОРА ОТЕУБАЙ ҚОЖАКУЛЫ

Кожакұлы Отеубай рoдилcя 28 апреля 1954 гoда в Казалинском районе Кызылординской области.

В 1972 гoду oкoнчил сш №17 им Г.Муратбаева, пoсле oкoнчания шкoлы рaботал на совхозе 22-гo партсъезда (нынешний Ақтан батыр) Казалинского района.

В 1976 гoду пoступил на истoрический факультет Гурьевского /Атырауского/ педагогического института, в 1980 гoду oкoнчил его с oтличием пo специальности «Истoрия и oбществoзнание». Пoсле oкoнчания вуза пo направлению Министерства культуры Республики Казахстан стал заведующим oтделом Кызылординского oбластного истoрико-краеведческого музея.

С 1985 гoда пo настоящее время рaботает Кызылординском университете им Коркыт-Ата.

25 марта 1994 гoда защитил кандидатскую диссертацию пo теме: Социально-экономическое развитие Сырдаринской области (1867-1914 гг.) в Алматинском государственном университете им Абая. Научный руководитель доктор истoрических наук, профессор Ж.Касымбаев.

1997 гoду присвоено ученое звание доцента ВАК. Присвоено звания академического профессора КГУ им.Коркыт-Ата (25.12.2010). 3 июля 2010 гoда в ЗКГУ им М.Утемисулы защитил докторскую диссертацию пo теме: «Казахско-кoкандские oтнoшения в последней четверти 18 - до 70-х гoдов 19 века (пo политическим и хозяйственным вопросам)». 11 апреля 2011 гoда присвоена научная степень доктор истoрических наук ВАК.

Автор научных и научно-метoдических рaбот в виде статей в зарубежных изданиях и в научных изданиях Казахстана, в сборниках международных и республиканских конференций - 250 и 2 монографий.

НАГРАДЫ

2011 год - Нагрудный знак «За заслуги в развитии науки Республики Казахстан»;

2012 год - Медаль «Айтеке би» за заслуги перед культурно-историческим центром;

2014 год - Золотая медаль Коркыт Ата;

Нагрудный знак «Ы. Алтынсарин» ;

Почетная грамота акима города Кызылорда.

2015 год - Юбилейная медаль Ассоциации историков Казахстана в честь 550-летия Казахского ханства;

2016 год - Юбилейная медаль Казалинского района.

2021-2022 гг. - звание «Лучший преподаватель» Кызылординского университета имени Коркыт Ата;

2024 год - Почетная грамота Министерства науки и высшего образования РК;

2024 год - Почетная грамота акима Кызылординской области;

2024 год - Юбилейная медаль 250-летия Жанкожы Нурмахамедулы.

НАУЧНЫЕ ТРУДЫ

1. Қазақ елін зерттеуші декабристер// статья// «Білім және еңбек», №6, 1988. С. 10-11.

2. Из истории прошлого// Тезисы докладов 1 научно-практ.конференции по экологич.проблемам Приаралья «Судьба моря судьба людей», 5-7. IV.1990 г. Кызылорда, 1990, С. 217-218б.

3. Развитие торговых отношений Сырдарьинской области XIX в. //Тезисы докладов межвуз.конф.молодых ученых КазГУ. Алматы, 1991, С.12.

4. Население Сырдарьинской области в реформенный период а пол. XIX в. //Тезисы докладов всесоюзной конференции демогр.проц. Целиноград, 1991. С.98-99.

5. XIX ғ. II жартысындағы Сырдария облысын мекендеген тұрғындар //Пролемы промышл.освоения и его

роль в социально-экон.развитии Казахстана. Сборник АГУ им. Абая, А.,1991. С. 90-94.

6. Развитие торговых отношени в Сырдарьинской области в конце XIX-начале XXвв. //Некоторые проблемы соц.политической истории Казахстана. Сборник АГУ им. Абая, А.,1993. С. 80-90.

7. Развитие земледелия в Сырдарьинской области в конце XIX в. //Тезисы докладов научно-теор.конф.проф.-препод.состава. кызылорда, 1993. С. 22-24.

8. Патша өкіметінің Түркістандағы отарлау саясаты //мақала//Ақиқат, №6, 1993. С. 65-69.

9. XIX ғасырдың екінші жартысында Сырдария облысында өнеркәсіптің дамуы //Этно-демографические проц.в Казахстане. Сборник АГУ им. Абая, 1993. С. 82-93.

10. Қазақтар сауда жасай білген бе? //статья// Ақиқат, №3, 1994. С. 93-95.

11. Қазан төңкерісінен бұрынғы Сыр өлкесінің халқы //статья// «Қазақ тарихы», №3, 1995. С. 31-37.

12. Сыр өлкесінде мектептің дамуы //статья// «Қазақстан мектебі», №6, 1995. С. 73-77.

13. Сыр өңіріндегі балық аулау кәсіпшілігінің дамуы (начало XIX в.) //статья//Журнал Поиск, №6, 1996. С. 91-94.

14. Түркістан өлкесінде өнеркәсіптің дамуы //статья// Изд.Кызылорда,пед. институт им.Коркыт Ата, 1995. 0,2 п.л.

15. Түркістан өлкесінде өнеркәсіптің дамуы //статья// «Қазақ тарихы», №6, 1996. С. 52-54.

16. На рубеже веков //статья// Газета «Кызылординские вести», 28.09.1994

17. Көне түркі шығармалары //статья// Газета «Сыр бойы», 27.07.1996.

18. Нәубет //статья// Газета «Сыр бойы», 31.05.1997.

19. Қызыл империяның қиянаты //статья// «Парасат», №11, 1997. С. 76.

20. Қызылордаға қоныс аударған халықтар тағдыры //статья// «Ақиқат», №12, 1997. С. 63-65.

21. Сыр өңіріне күштеп көшірілгендер хақында //статья// «Қазақ тарихы», №6, 1997. С. 65-66.
22. Қоныс аударған корейлер //статья// Газета «Сыр бойы», 31.05.1998.
23. Перовский ізгі ниеттегі генерал ма еді? //статья// Газета «Сыр бойы», 24.07.1997.
24. Генерал Перовскийдің Ақмешіт қамалына жорығы //статья// «Вестник», №4, ҚызГУ им. Корқыт Ата, 1999. С. 84-87.
25. Сыр өңірі тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). КГУ имени Корқыт Ата, 1998. С. 266. Авторский коллектив.
26. Ұлы Отан соғысы жылдарында Қызылорда облысы Еңбекшілерінің жеңіске қосқан үлесі «Ұлы жеңіске 55 жыл» //НТК, посвященный 55-летию Победы. КГУ, 2000. С. 44-46.
27. 1858 жылы Әулиеатада болған көтеріліс //статья// «Ғылым және ілім мәселелері» 2-й РНМК, посвященный 10-летию Независимости РК. г.Тараз, №21, 2000. С. 293-296.
28. XIX ғасырдың бірінші жартысында Қоқан хандығына қарсы қазақтардың тәуелсіздігі үшін күрес //статья// «Вестник», №7, КГУ, 2000. С. 45-48.
29. Тентек төре көтерілісі //статья// «Вестник», №8, КГУ, 2000. С. 47-51.
30. В первой четверти XIX века, борьба против казахов за независимость Кокандского ханства//статья// «Валихановские чтения-6» МНПК, посвященной 10-летию Независимости РК г. Кокшетау. Т.1. 19-21 апреля, 2001. С.17-21.
31. Қоқандықтардың қарауындағы Ақмешіттің ахуалы //статья// «Сыр бойы» 05.04.2001.
32. ХҮІІІ ғасырдың аяғы-ХІХ ғасырдың ортасындағы Қоқан хандығы//статья// Журнал “Ұлт тағылымы» №2, 2001. 20-27.
33. Қоқан билігі кезіндегі Сыр өңірінің ахуалы //мақала// международные Маргуланские чтения, посвященные 10-летию Независимости РК. Кызылорда. 10-11.05.2001. С. 168-171.

34. XIX ғасырдың бірінші жартысында Ұлы жүз қазақтарының басқа халықтармен қарым-қатынасы //статья// IV международные чтения по наследию М.Х.Дулати на тему: «Центральная Азия: история, современность и перспективы будущего развития», посвященные 10-летию Независимости РК. Тараз. 28-31.05.2001. С. 344-347.

35. Взаимоотношение казахов старшего жуза с другими народами в первой половине XIX века //Статья// Труды международных Маргуланских чтений, посвященных 10-летию независимости РК на тему «Достижения и перспективы археологической науки независимого Казахстана». Кызылорда, 10-12.05.2001 г. С. 258-261.

36. XVIII-XIX ғасырлардағы қазақтар және Қоқан хандығы //статья// «Ғасыр бойындағы білім мен ғылымның қазіргі кездегі проблемалары», материалы конференции, посвященной 10-летию независимости РК. Караганда, 19-21.09.2001. С. 231-234.

37. Ceneral V.A.Peravskey`nin Akmescit`e (Kizilorda) Нусуму. //статья// Tarih agvstos 2001 г.(Турция). С. 37-40.

38. Балық аулау кәсіпшілігі (XIX ғасырдың алғы бас кезі)//статья// Қазақ тарихы. 2001, №3. С. 43-45.

39. Борьба казахов за независимость против Казахского ханства в первой четверти XIX в. //Статья// Степной край: зона взаимодействия русского и казахского народов (XVIII-XX вв.) Омск-Кокшетау, 2001г. С.112-114.

40. Қоқан хандығының құрамындағы қазақтар //статья// материалы МНПК. 10-11.10.2001 г. Атырау. С. 20-24.

41. Қоқан езгісіне қарсы көтеріліс //статья// Қазақ тарихы. №5, 2001. 31-№33.

42. Қазақ-қоқан қатынастары // статья // Қазақ тарихы. №1, 2002. С. 24-25.

43. ХҮІІІ-XIX ғасырдың аяғында қазақтардың Орта Азия халықтарымен қарым-қатынасындағы шаруашылық негізгі факторлар // статья // «Ұлт тағылымы», №1, 2002. С. 70-76.

44. Генерал Перовский В.А. // статья// материалы МНПК, посвященной 40-летию КГУ имени Ш.Валиханова. 18-20.04.2002 г. С. 164-167.

45. XIX ғасырдың бірінші жартысындағы Оңтүстік Қазақстан қазақтарының шаруашылық жағдайы // статья // материалы МНПК, посвященной 10-летию Независимости РК. Шымкент, Южно-Казахстанский институт юриспруденции, финансов и финансового права. С. 264-268.

46. Сұлтан Саржан Қасымовтың көтерілісі//статья// «Вестник». КГУ. №1(9), 2001 г. С. 40-44.

47. Қоқан хандығының саяси тарихы// статья // «Вестник». КГУ. №2(10), 2001 г. С. 24-27.

48. Хозяйство казахов старшего жуза в первой половине XIX века//Статья// «Вестник». КГУ. №2(10), 2001 г. С.28-31.

49. Сауда // статья // «Ұлт тағылымы». №2, 2002 г. С. 66-72.

50. 1858` DE EVLIYA ATA`DA MEYRANA GELEN ISYAN// статья // Tarih Subat. 2002-182. (Турция). С. 31-33.

51. XIX ғ. 50 жылдарында Сырдария аймағындағы қазақтардың Қоқан хандығына қарсы күресі. Жанқожа батыр// статья // Материалы МНПК «Қазақстан дамуының қазіргі жағдайындағы ғылым және білім беру: тәжірибесі, мәселелері және проблемалары», посвященной. 70-летию ЗКГУ. 10-12.10.2002 г. С. 31-34.

52. Егін шаруашылығы// статья // Поиск(ізденіс) сер. Гуманитарных наук, №3, 2002. С. 7-13.

53. Қоқан тарихының саяси тарихы // статья // «Қазақстан тарихы», №6, 2003. С. 43-45.

54. Қоқан хандығының салық жүйесі// статья // «Қазақстан тарихы», №6, 2003. С. 14-15.

55. XIX fprun en 50 Yellannnda Serderya bo isesende yagayan Kazak Turklere`nin Hokand Hanlege`na karsi savage ve sankoca Batus//мақала// Tarih acvstos. 2003. 08-200. С. 50-53.

56. Жаңақорған қамалы қалай құлады?// статья // «Қазақ тарихы», №6, 2003. С. 43-45.

57. Сұлтан Саржан Қасымовтың көтерілісі// статья // «Қазақ тарихы», №6, 2003. С. 34-41.

58. «Қазалы» атауының шығуы туралы// статья // «Қазақ тарихы», №2 (16), 2003. С. 95-98.

59. Тағдыр талқысы (кәрістердің Қызылорда облысына қоныс аударуы)// статья // «Қазақ тарихы», №10, 2004. С. 20-22.

60. Корейцы низовьев Сыра: все для фронта//статья// «Кызылординские вести». 28.04.2005.

61. Қоқан бекінісі мен Ақмешіт// статья // «Сыр бойы». 03.06.2005 г.

62. Перовскийдің Ақмешітті алуы// статья // «Қазақ тарихы», №5, 2005 г. С. 50-52.

63. Ақмешітке жер аударылған поляктар// статья // «Сыр бойы». 16.10.2005 г.

64. Генерал Перовскийдің Хиуаға жорығы// статья // «Ақиқат». №6, 2005 г. С. 44-46.

65. Оңтүстік Қазақстандағы Қоқан езгісіне қарсы көтеріліс//мақала// «Қазақ тарихы», №4, 2006 г. С. 35-37.

66. От кешуден өткен ұлт// статья // «Сыр бойы». 25.10.2006 г.

67. Ақмешітке жер аударылған поляктар// статья // Материалы РНТК «Сыр өңірі: өткені, бүгіні және болашағы» в честь 80-летия города Кызылорда. «Вестник», 2(22), 2006. С. 75-78.

68. XIX ғасырдың аяғындағы Қоқанда әдеби ортада жадидизмнің пайда болу мәселесі//статья// «Вестник» КазНУ им.Аль-Фараби, 2007, №7 (45) Серия история. С. 71-74.

69. XIX ғасырдағы ағылшын-орыс тайталасы қарсаңындағы қазақ халқының ахуалы// статья // материалы РНТК «Батыс Қазақстандағы тарих ғылым мен білім дамуының мәселелері: ізденістер мен міндеттер», посвященной 60-летию доцента исторических наук, академика Т.З.Рысбекова. 20.09.2007 г. С. 79-83.

70. Ресей-Қоқан қарым-қатынастары// статья // «Қазақ тарихы», №6, 2007. 24-27 б.

71. Қызыл империяның қиянаты// статья // материалы ОНПК «Көпсалалық университет: патриоттық тәрбиенің маңызы, мәдени үйлесімділік пен бәсекеге қабілеттілікке бейімделу». 17.05.2008 г, С. 135-139.

72. Қазақ-қоқан қатынастары мұрағат құжаттарында// статья // материалы ОНПК Мұрағат-80 «Сыр елінің тарихи-мұрағат қорында». Кызылорда, 09.12.2009 г. С. 37-40.

73. XIX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстанның Оңтүстігіндегі патшалық Ресейдің әскери-саяси экспедициясы// статья // научный журнал «Вестник» АГУ имени Х.Досмухаммедова, 2010 г. №1(16). С. 58-61.

74. XIX ғасырдағы Орта Азиядағы ағылшын-орыс тайталасы (бәсекелесі)// статья // научный журнал «Вестник» ЗКГУ имени М.Утемисова, 2010. №1(37). С. 194-202.

75. Некоторые вопросы взаимоотношения Казахстана и Коканского ханства (конец-начало XIX века)// статья // Диалог этнокультурных миров в Евразийском историческом процессе. МНПК. 12-27.05.2010 г. Оренбург. С.238-242.

76. Арал флотилиясының тарихы// статья // журнал «Турмағанбет». №2(2), 2011 Кызылорда. С. 44-52.

77. Орыс-Қоқан қарым-қатынастары// статья // Республиканский научно-методический журнал «Тағылым» №5-6, 2011, Кызылорда. С. 25-32.

78. Қоқан хандығының әлеуметтік саяси жағдай және негізгі оқиғалары// статья // Материалы РНПК «Историко-культурное наследие и приоритеты изучения социальной экологии Аральского региона», посвященной 75-летию со дня рождения профессора А.Х.Айдосова, 10-11.11.2001, Кызылорда. С. 84-88.

79. Қоқан хандығының патшалық ресейді жаулап алуы//статья// Материалы РНПК «Историко-культурное наследие и приоритеты изучения социальной экологии Аральского региона», посвященной 75-летию со дня рождения профессора А.Х.Айдосова, 10-11.11.2001, Кызылорда. С. 89-92.

80. Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдауы және білім берудің басым бағыттары// статья // Материалы РНПК «Историко-культурное наследие и приоритеты изучения социальной экологии Аральского региона», посвященной 75-летию со дня рождения профессора А.Х.Айдосова, 10-11.11.2001, Кызылорда. С. 156-158.

81. Абылай хан мемлекет қайраткері, дарынды қолбасшы ержүрек батыр.//литературно-культурный, историко-познавательный журнал «Әлімсақ» №10(55), октябрь 2013 г. С. 29-31.

82. Генерал М.Г Черняев// «Тұлға және халық тарих толқынында» атты Материалы Республиканской научно-практической конференции VII Касымбаевские чтения. 24.12.2013 г. С. 150-152.

83. Қоқан хандығындағы көтерілістер//Ақиқат №2 2015. С. 14-21.

84. Туркістан легионы // Научный сборник республиканской научно-практической конференции «Мустафа Шоқай - алаштың алып тұлғасы». Кызылорда-2015. С. 141-144.

85. Ұлт тарихының туын көтерген// «Сыр бойы» 21.02.2015 г.

86. Ермұханның ерлігі// Казалы. 22.07.2015 г.

87. Ақмешіт-ұлттық мемлекетті ұйыстырған қала//Казалы. 24.06.2015 г.

88. Патша үкіметінің отарлық саясаты аяусыз және озбырлықпен жүргізілді//Аңыз адам №21 (129) ноябрь, 2015 г. С. 33-36.

89. Сыр бойы отты жылдарда//Сыр бойы. 07.05.2015 г.

90. Тарихтан тағылым//Сыр бойы 26.09.2015 г.

91. Даланың ержүрек батыры // Сыр бойы 15.07.2017 г

92. Көне тарихты көмбесі // Сыр бойы 08.04.2017 г.

93. Қазалы қаласы хақында // газета Казалы, 14.03.2017

94. Есет батыр мен Жанқожа батыр ерліктерінің тәрбиелік маңызы // Сборник трудов научно-практической

конференции, посвященной 80-летию КГУ имени Коркыт ата «Бәсекеге қабілетті мамандар даярлаудың өзекті мәселелері және келешегі». 16.11.2017 г. С. 608-610.

95. Ұстаз. Ғалым. Азамат // Изденіс жолы №60 (22) ноябрь, 2017 г. С. 11-12.

96. Еңбекпен шыңдалған жан // Ақмешіт ақшамы 13.11.2017 г.

97. Бауырластық бабалардан қалған жол// Туркестан 19.07.2018 г.

98. Ынтымақтың берік көпірі // «Егемен Қазақстан» 07.08.2018 г.

99. Ашаршылық жылдарындағы Қазалы // Казалы, 07.08.2018 г.

100. Во имя жизни и свободы //Кызылординские вести 04.08.2018 г.

101. Ел тыныштығын ойлаған сақшы //Газета «Ел-тілегі», 03.09.2018 г.

102. Сыр оңірінде Праваславия ағымының таралуы// Қазақ тарихы. №8- 2019

103. Қазақстандағы көші-қон үдерістері: себептері мен сипаттары//Изденіс жолы №82(25), сентябрь 2019 г.

УЧЕБНЫЕ ПОСОБИЯ

1. Саясаттану пәні бойынша методикалық оқу ағдарлама //методическое учебное пособие// Кызылорда пед.институт им. Қоркыт ата, 1994. С. 13.

2. Қазақстан тарихы пәні бойынша оқу әдістемелік бағдарлама // методическое учебное пособие // Кызылординский гуманитарный университет, 1996. С. 22.

3. Қазақстан тарихы пәнінен типтік бағдарлама // методическое учебное пособие //КГУ. Информационно-вычислительный центр, 2000. С. 29.

МОНОГРАФИИ

1. Қазақ-қоқан қарым-қатынастары ХҮІІІ-ХІХ ғғ.//Монография// «Тұмар» 2006, Кызылорда. 320 б. 20 п.л.

КОЖАКУЛЫ ОТЕУБАЙ

*Серия «Библиография ученых Кызылординского
университета имени Коркыт Ата»*

*Разработан в редакционно-издательском отделе
КУ им.Коркыт Ата.
120014, г. Кызылорда, ул. Айтеке би. 29А*